

Q.1 Answer Any 3 from the following:

42

- I. Discuss the various fundamental freedoms granted by Article – 19 of constitution of India.
- II. Explain in detail Right to Equality under constitution with case study. How is this right important to labour?
- III. Discuss provision for registration, cancellation of registration and appeal against non-registration of Trade unions under IR code, 2020.
- IV. Write provisions relating to preparation of draft standing orders by employer and procedure for certification under IR code, 2020.
- V. Discuss definitions of (1) Industry and (2) worker and (3) employee under IR code, 2020
- VI. Explain provisions relating to Mechanisms for resolution of disputes under IR code, 2020
- VII. Discuss provisions relating to strike and lockout under IR code, 2020.
- VIII. Explain difference between lay off and retrenchment under IR code, 2020.

Q. 2 Answer any four questions

8

- I. What do you mean by Model standing orders?
- II. How many days of notice is to be given for any change in service conditions under IR Code, 2020
- III. What is the provision for punishment for Breach of settlement under IR code, 2020?
- IV. Define standing orders under IR code, 2020?
- V. What is fixed term employment under IR Code, 2020? What benefits employee is entitled to under fixed form employment?
- VI. What is unfair labour practice? Give 2 examples of under IR Code, 2020?
- VII. Which are the Bi partite ^{FORUMS} forms prescribed under IR Code, 2020?
- VIII. What is Arbitration?

P. T. O.

(1)

DEPARTMENT OF LABOUR WELFARE
GUJARAT UNIVERSITY
MLW - SEMESTER - I

લેબર લેજિસ્લેશન - ૧ પેપર કોડ ૪૦૧
(૨૦૨૦ - ૨૧)

N 46 - ૨

મહત્તમ ગુણ - ૫૦

પ્ર.૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ ના ઉત્તર આપો.

(૪૨)

- ૧) ભારતના બંધારણ માં આર્ટિકલ ૧૯ હેઠળ આપવામાં આવેલ વિવિધ મૂળભૂત સ્વતંત્રતાઓની ચર્ચા કરો.
- ૨) બંધારણમાં આપવામાં આવેલ સમાનતા ના અધિકાર અંગે જણાવો. તે અંગેનો કોઈ કેસની ચર્ચા કરો. શ્રમિકો માટે આ અધિકાર શા માટે મહત્વનો છે?
- ૩) ઔદ્યોગિક સંબંધો અંગેના ૨૦૨૦ ના કોડ અંતર્ગત શ્રમિકસંઘોની નોંધણી, નોંધણી રદ બાતલ કરવાની જોગવાઈ તથા તેની સામે અપીલ અંગેની જોગવાઈઓ ચર્ચો.
- ૪) IR code, 2020 નીચે ડ્રાફ્ટ સ્ટેન્ડિંગ ઓર્ડરને તૈયાર કરવાની અને સર્ટીફિકેશન કરાવવા માટેની જોગવાઈઓ ચર્ચો.
- ૫) IR code, 2020 હેઠળ ૧) ઉદ્યોગ ૨) કામદાર અને ૩) કર્મચારીની વ્યાખ્યા ચર્ચો.
- ૬) IR code, 2020 નીચે ઔદ્યોગિક વિવાદોના નિકાલ માટેની પદ્ધતિઓની ચર્ચા કરો.
- ૭) IR code, 2020 અંતર્ગત હડતાળ તથા તાળાબંધી અંગેની જોગવાઈઓ જણાવો.
- ૮) IR code, 2020 અંતર્ગત લે ઓફ તથા છંટણીનો તફાવત જણાવો.

પ્ર.૨ નીચેનામાંથી કોઈ પણ ચારના ઉત્તર આપો.

(૬)

- ૧) મોડલ સ્ટેન્ડિંગ ઓર્ડર એટલે શું?
- ૨) નોટીસ ઓફ ચેન્જમાં માલિકે કેટલા દિવસની નોટીસ આપવી જોઈએ?
- ૩) IR code, 2020 અંતર્ગત સેટલમેન્ટના ભંગાણ માટે શું સજાની જોગવાઈ છે?
- ૪) IR code, 2020 નીચે સ્ટેન્ડિંગ ઓર્ડર વ્યાખ્યાયિત કરો.
- ૫) IR code, 2020 માં 'ફિક્સ ટર્મ એમ્પ્લોયમેન્ટ' એટલે શું? આ પ્રકારના કર્મચારીઓને કયા લાભ મળવાપાત્ર છે?
- ૬) ગેરવાજબી શ્રમિક પ્રથાઓ એટલે શું? બે ઉદાહરણ આપી સમજાવો.
- ૭) IR code, 2020 હેઠળ દ્વિપક્ષીય ફોરમો જણાવો. [Bipartite Forum]
- ૮) લવાઈ એટલે શું?

(૨)